

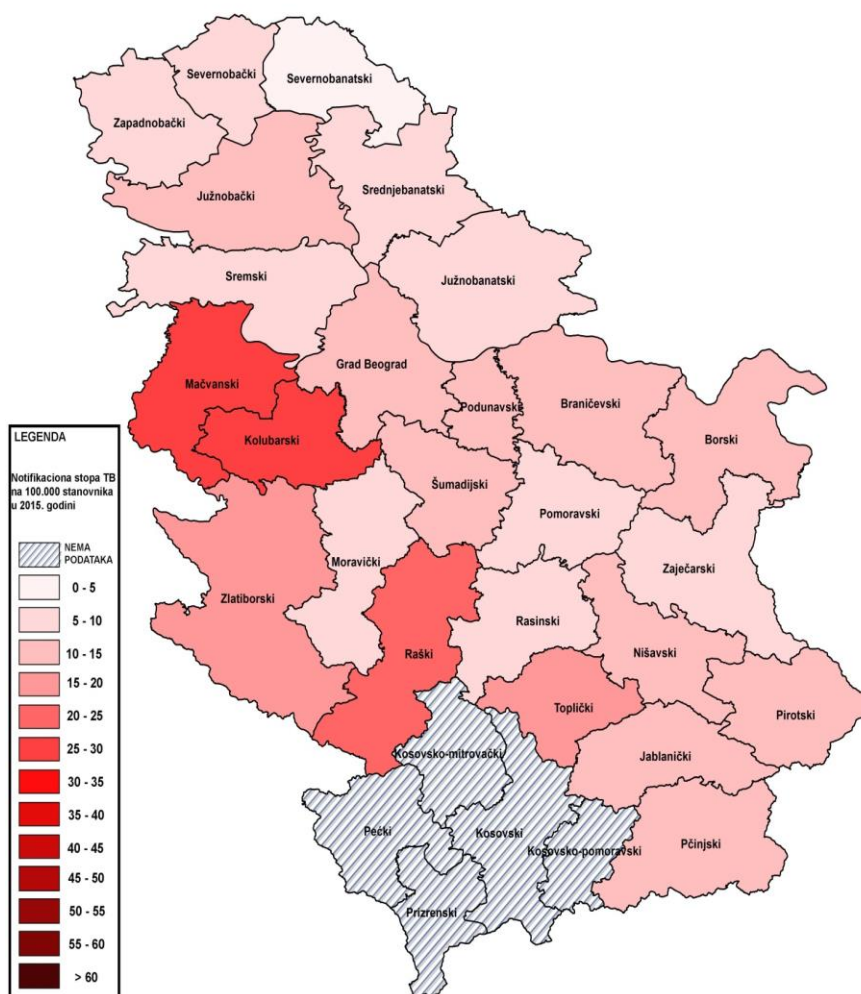
SVETSKI DAN BORBE PROTIV TUBERKULOZE 24. MART -"ZAJEDNO PROTIV TUBERULOZE"

Prošle godine je, prema podacima SZO 10,4 miliona ljudi u svetu obolelo od tuberkuloze, dok je tokom 2015. godine 1,8 miliona ljudi umrlo od tuberkuloze (TB). Ovi podaci govore da je tuberkuloza i dalje zdravstveni problem i jedan od vodećih uzroka smrti među zaraznim bolestima.

Tuberkulozu može dobiti svako, ali ona napreduje najčešće među ljudima koji žive u siromaštvu i u marginalizovanim zajednicama, kao i u grupama kao što su migranti, izbeglice, osobe koje žive u sredinama koje sadrže faktore rizika, stare osobe, žene, deca Faktori kao što su pothranjenost, loši uslovi stanovanja, udruženi sa drugim faktorima rizika kao što su upotreba duvana, narkotika i alkohola, kao i dijabetes utiču na podložnost oboljevanju.

Mačvanski okrug po broju obolelih od tuberkuloze je i dalje vodeći u Srbiji.

Stopa oboljevanja od tuberkuloze u Srbiji 2015. godine

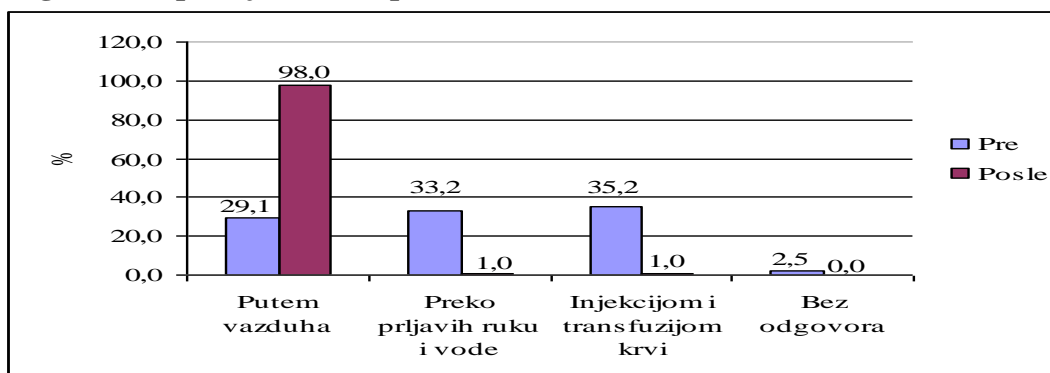
Tuberkuloza je jedan od indikatora zdravstvenog stanja nacije.

Iako je bacil tuberkuloze je otkriven pre više od 120 godina ovo je bolest današnjice. Najveći broj obolelih živi u Africi, jugoistočnoj Aziji i Južnoj Americi (prvenstveno zbog koepidemije sa HIV infekcijom). U Evropi najviše obolelih ima u Rumuniji, Rusiji, Bugarskoj, Bosni.

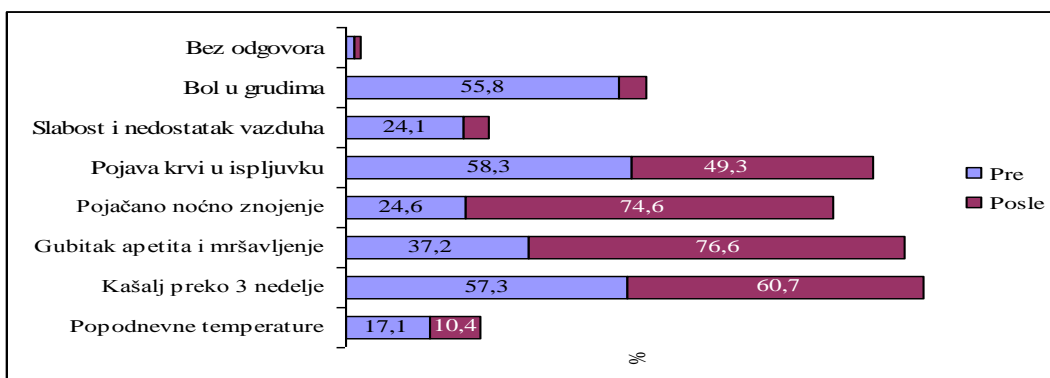
Zavod za javno zdravlje prati kretanje tuberkuloze u Mačvanskom okrugu i ima lidersku ulogu u edukaciji stanovništva u cilju smanjenja broja obolelih. Učestvovao je u Programu "Kontrole TBC-a u Srbiji kroz sprovođenje strategije direktno opservirane terapije i obuhvat rizičnih grupa", prema smernicama i dinamici koju je definisao Global fond sa Institutom za javno zdravlje Srbije. Cilj projekta "Kontrole tubekuloze u Srbiji kroz sprovođenje DOTS strategije" je bio incidenca manja od 25 na 100.000 stanovnika.

Rezultati sprovedenih aktivnosti zdravstvenog vaspitanja u osnovnim školama Mačvanskog okruga tokom 2006–2007. godine koje je realizovao Zavod za javno zdravlje Šabac

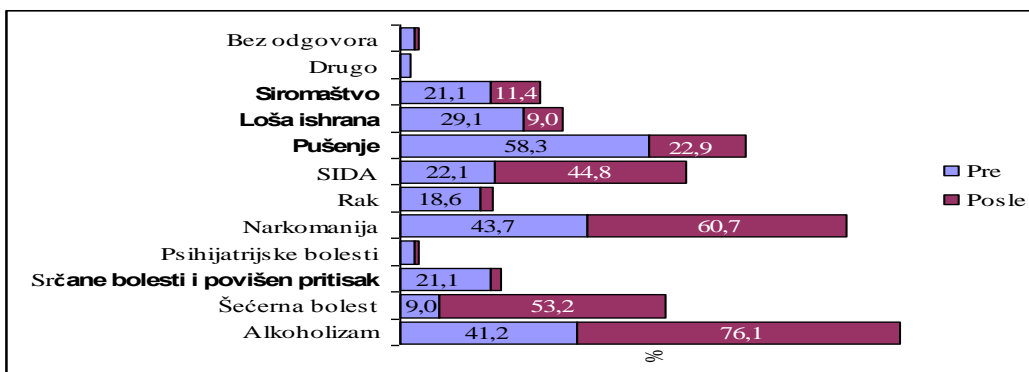
Odgovori na pitanje kako se prenosi tuberkuloza

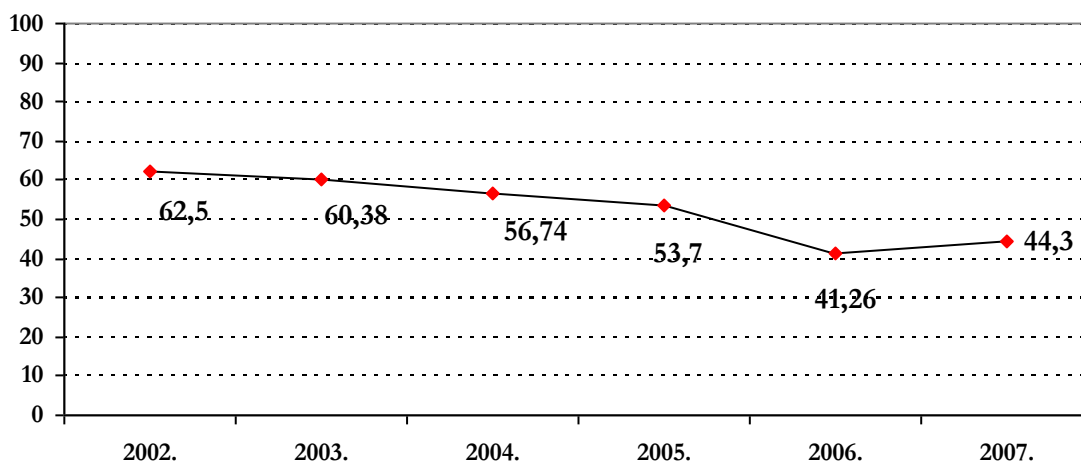
Odgovori na pitanje koji su znaci (simptomi) tuberkuloze

Odgovori na pitanje koji faktori doprinose oboljevanju od tuberkuloze

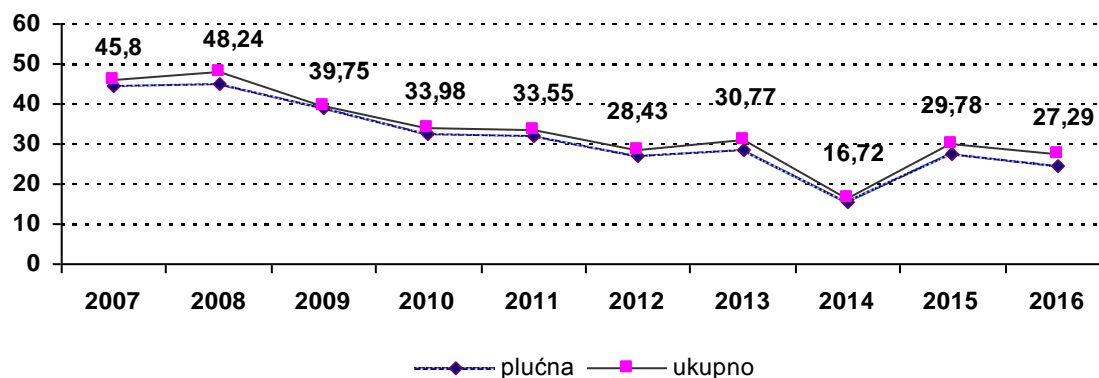

Incidencija oboljevanja od plućne tuberkuloze (na 100.000 stanovnika) u Mačvanskom okrugu pre i nakon realizacije Projekta

U Mačvanskom okrugu je došlo do smanjenja obolelih od TBC u odnosu na 2005. godinu, ali nažalost tendencija pada oboljevanja nije ostala. Broj prijavljenih i registrovanih obolelih od tuberkuloze svih oblika u 2016. godini je 79 sa incidencom 27,29‰ooo. Tokom 2016. godine bilo je smrtnih ishoda od ove bolesti sa teritorije grada Loznica i opština Koceljeva i Ljubovije.

Grafikon: Kretanje tuberkuloze u Mačvanskom okrugu 2007-2016. godine - incidenca

Kako je tuberkuloza je i dalje javnozdravstveni problem, kako u svetu, tako i kod nas, nastavlja se sa novom strategijom "End TB 2016-2035." - Bez tuberkuloze do 2035. godine.

Bez tuberkuloze do 2035. godine.

Šta moramo znati:

- Kod 90% inficiranih Bacilom tuberkuloze infekcija se nikada ne ispolji klinički.
- Ne lečeni pacijent sa aktivnom tuberkulozom u toku jedne godine inficira 10-15 ljudi putem vazduha. Bacil tuberkuloze se kapljicama izbacuje u vazduh iz pluća obolelog tokom kašljanja, kihanja, govora.

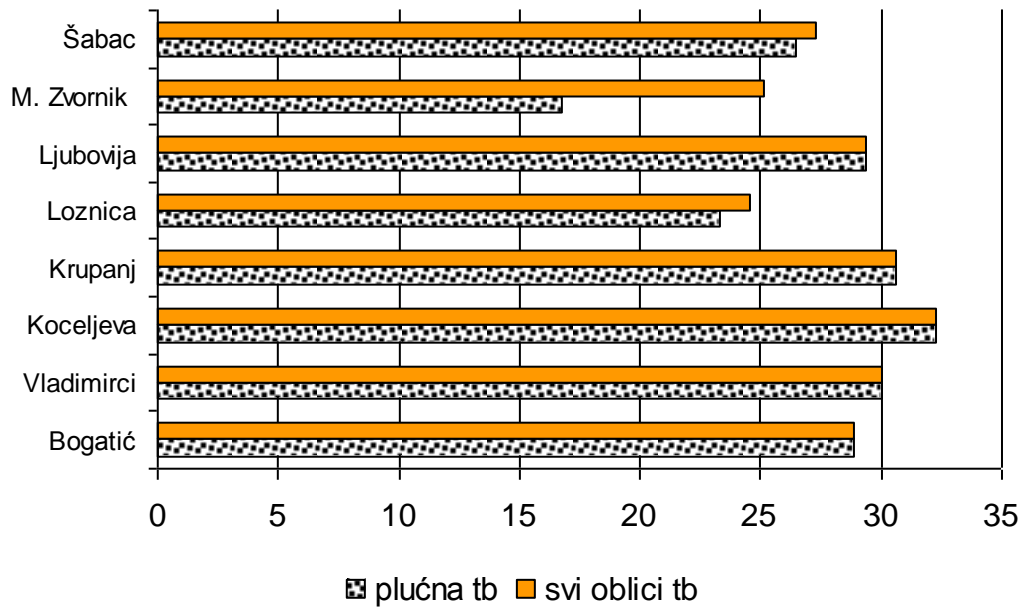
- Odojčad nezaštićena BCG vakcinom, veoma su osetljiva na infekciju TB.
- Ne prenosi se rukovanjem, preko krvi i injekcijama.
- Kako da se zaštitimo od tuberkuloze:
 - voditi računa o higijeni životnog prostora
 - prilikom kašljanja maramicom prekrivati usta i nos
 - često provetravati prostorije
 - pravilna ishrana
 - dovoljno odmora i spavanja
 - umerena fizička aktivnost
 - izbegavanje faktore rizika
 - pušenje
 - alkoholizam
 - narkomanija
- Kada sumnjamo na tuberkulozu:
 - ako kašalj traje duže od četiri nedelje
 - slabost i umor
 - noćno znojenje
 - slab apetit, gubitak telesne težine
 - blago povišena temperatura
 - iskašljavanje krvi
- Tuberkuloza se uspešno leči. Lečenje traje 6-8 meseci i lekovi za tuberkulozu su besplatni.
- Izlečeni bolesnik nastavlja da živi uobičajenim životom.

Šta dalje?

Očekuje se da će preko 300 miliona ljudi biti inficirano Bacilim tuberkuloze u toku ove decenije.

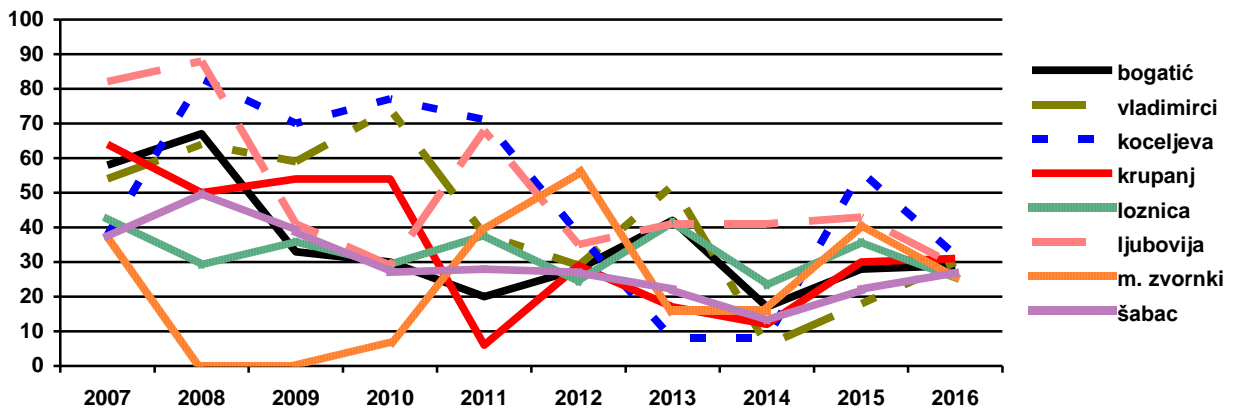
- Uključivanje programa usmerenih na promene navika i ponašanja u programe lečenja, posebno multirezistentne tuberkuloze (MDR TB),
- Unaprediti dostupnost zdravstvene službe uključivanjem primarne zdravstvene zaštite u kontroli TB,
- Promovisanje vanbolničkog lečenja MDR TB,
- Izgrađivanje partnerstva i odnosa poverenja između zdravstvenih radnika i obolelih tokom procesa lečenja u cilju boljeg pridržavanja terapijskom režimu,
- Poboljšanje uslova života i smanjenje socijalne izolacije obolelih (posebno MDR TB) uključivanje u programe socijalne podrške (matrijalne i psihološke),
- Poboljšanje uslova rada (smanjenje izloženosti duvanskom dimu i ostalim zagađivačima iz okoline),
- Razvijanje programa prekvalifikacije i socijalnog preduzetništva kako bi se smanjio visok nivo siromaštva među ovom populacijom.

Grafikon: Incidenca* oboljevanja od tuberkuloze 2016. godine u Mačvanskom okrugu

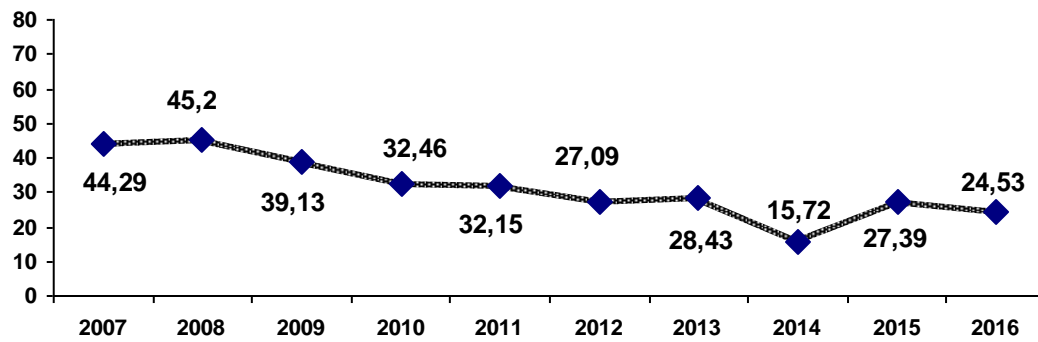

*Incidenca – broj novoobolelih na 100.000 stanovnika

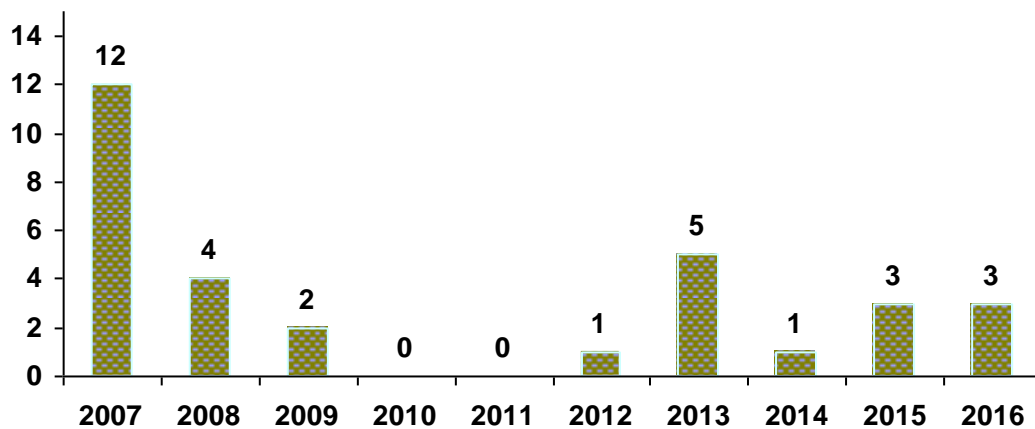
Grafikon: Tuberkuloza u Mačvanskom okrugu po opštinama 2007-2016. godine

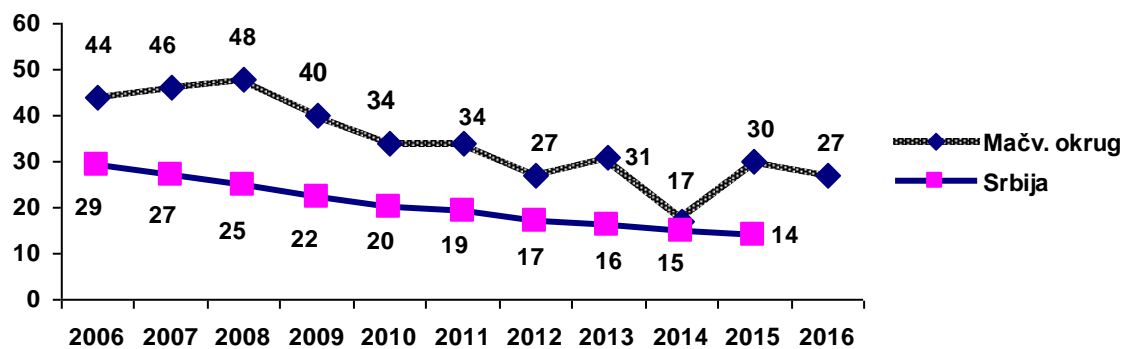
Grafikon: Kretanje plućne tuberkuloze u Mačvanskom okrugu 2007-2016. godine

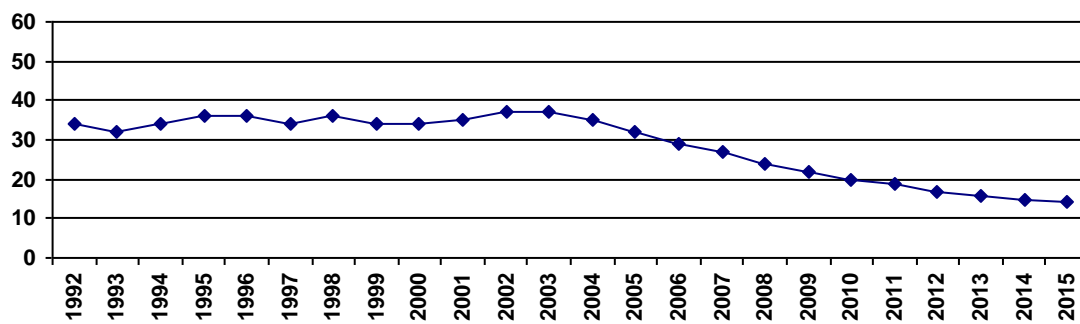
Grafikon: Umrli od tuberkuloze u Mačvanskom okrugu 2007 - 2016. godine

Grafikon: Tuberkuloza u Srbiji (2007-2015.) i Mačvanskom okrugu 2007-2016. godine

Grafikon: Incidenca oboljevanja od tuberkuloze u Srbiji od 1992-2015. godine

dr Dragana Radojičić-epidemiolog
Centar za kontrolu i prevenciju bolesti